

TAMPEREEN YLIOPISTO

Seloste tutkimuksen tietosuojasta, yksityisyydestä ja tietojen käsittelystä

Tutkimus – Journalistien painostus- häirintä- ja uhkailukysely 2024

Pyydämme teitä osallistumaan tutkimukseen, jossa tutkitaan suomalaisten ammattijournalistien kokemuksia työhön liittyvästä painostuksesta, häirintä ja uhkailusta sekä niiden vaikutuksia työn tekemiseen sekä hyvinvointiin. Kysely on lähetetty yhdistysten sähköpostilistojen välityksellä kyselyn kohderyhmään kuuluviksi katsotuille Suomen Journalistiliiton, Päätoimittajien yhdistyksen, Aikakauslehtien päätoimittajien ja Paikallislehtien Päätoimittajayhdistyksen jäsenille.

Perehdyttyänne tähän tiedotteeseen teillä on mahdollisuus esittää kysymyksiä tutkimuksesta vastuututkija Ilmari Hiltuselle puhelimitse +358 50 509 9034 tai sähköpostitse ilmari.hiltunen@tuni.fi.

Tutkimuksen tarkoitus

Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kerätä tietoa suomalaisten ammattijournalistien työssään kokemasta painostuksesta, häirinnästä, uhkailusta ja väkivallasta sekä kartoittaa sitä, millaisia vaikutuksia niillä on journalistien työhön ja hyvinvointiin.

Koska tutkimuksessa tarkastellaan myös yksilön taustatekijöiden ja työtehtäviin liittyvien tekijöiden vaikutusta journalistien kohtaamaan painostukseen ja uhkailuun, tutkimukseen osallistujilta pyydetään taustatietoja. Koska aikaisempi tutkimus on antanut viitteitä painostus- häirintä ja uhkailukokemusten yleisyydestä erilaisiin vähemmistöryhmiin kuuluvien journalistien keskuudessa, asian tutkimisen mahdollistamiseksi kyselyn taustatiedoissa käsitellään erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja vastaajan äidinkielestä, etnisestä alkuperästä, uskonnollisesta vakaumuksesta ja seksuaalisesta suuntautumisesta sekä muusta mahdollisesta vähemmistöasemasta. Näin tutkimuksessa voidaan selvittää erilaisten vähemmistöasemien yhteyttä painostuksen ja uhkailun kokemuksiin sekä koettuihin vaikutuksiin.

Poikkeusperuste erityisten henkilötietojen käsittelyyn tässä tutkimuksessa on yleisen edun mukainen tieteellinen tutkimustarkoitus. Näiden tietojen käsittely on siis tarpeen tutkimuksen toteuttamiseksi tietosuojalain 4 § 3-kohdan perusteella. Erityisiä henkilötietoryhmiä käsitellään tieteellistä tutkimusta varten tietosuojalain 6 §:n 7-kohdan mukaisesti.

Tutkimuksen kulku

Tutkimus toteutetaan syys–lokakuussa 2024. Tutkimukseen osallistuminen tarkoittaa sähköpostitse toimitettavan verkkokyselylomakkeen täyttämistä tutkimusaikana 20.9.2021–3.10.2021. Lomakkeen täyttäminen katsotaan suostumuksen osoitukseksi. Kyselylomake sisältää kolme osiota: 1) Vastaajan taustatiedot 2) Vastaajan kokemukset painostuksesta ja uhkailusta 3) Vastaajan näkemykset painostuksen ja uhkailun vaikutuksista. Lomakkeen täyttäminen kestää noin 10 minuuttia.

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota.

Millä tavalla tutkimusaineistoa kerätään?

Tutkimusaineisto kerätään sähköisesti toteutettavalla verkkokyselyllä, joka on rakennettu Tampereen yliopiston tarjoamalle LimeSurvey-kyselypohjalle. Aineisto tallentuu Tampereen yliopiston palvelimelle.

Tutkimukseen liittyvät hyödyt ja riskit

Tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää journalistien työsuojelun ja työhyvinvoinnin edistämisessä. Lisäksi tutkimuksen tuottamalle tiedolle on käyttöä esimerkiksi häirintään ja uhkailuun liittyvän lainsäädännön suunnittelutyössä.

Vastaajilta ei kysytä nimeä, osoitetta tai muita suoria tunnistetietoja. Tutkimustietoa julkistettaessa pyritään kaikin tavoin siihen, ettei yksittäinen vastaaja ole yksilöitävissä tai tunnistettavissa epäsuorien tunnistetietojen tai niiden yhdistelmien avulla. Henkilötietojen käsittelyyn liittyvät riskit minimoidaan tämän tiedotteen esittämällä toimenpiteillä.

Yksityisyys julkaisuissa

Tutkimustietoa julkistettaessa pyritään kaikin tavoin siihen, ettei yksittäinen vastaaja ole tunnistettavissa epäsuorien tunnistetietojen tai niiden yhdistelmien avulla. Tutkimuksessa ei kerätä suoria tunnistetietoja, ja epäsuoria tunnistetietoja voidaan tarvittaessa yleistää, hämärtää tai poistaa tunnistamisen estämiseksi.

Luottamuksellisuus, tietojen käsittely ja säilyttäminen

Kerättyjä tietoja käsitellään luottamuksellisesti EU:n tietosuoja-asetuksen ja Suomen tietosuojalain edellyttämällä tavalla.

Tietoja säilytetään Tampereen yliopiston palvelimella, ja henkilötietoja sisältävän aineiston käsittely ja analysointi tapahtuvat Tampereen yliopiston verkkolevyillä ja virtuaalisyöpydellä.

Kyselyn vastausaineistoa, josta tutkivat ovat poistaneet mahdolliset suorat tunnistetiedot tarjotaan rajoitetusti myös *Journalisti*-lehden aihetta käsittelevässä journalistisessa työssä käytettäväksi. Tämä aineisto voi sisältää epäsuoria henkilötietoja ja niiden yhdistelmiä. Kerättyjä taustatietoja ei luovuteta lehdelle. Myös tämän materiaalin julkistamisessa pyritään kaikin tavoin siihen, ettei yksittäinen vastaaja ole tunnistettavissa epäsuorien tunnistetietojen tai niiden yhdistelmien avulla. Tämä osuus aineistosta hävitetään, kun sillä ei katsota enää olevan käyttöä journalistisessa tarkoituksessa.

Tiedoista ei tuoteta lainkaan fyysisiä kopioita. Tietoja ei luovuteta millekään sellaisille tutkimusryhmän ulkopuolisille tahoille, joita ei erikseen mainita tietosuojaselosteessa.

Tutkimuksen yhteydessä kerättyjä aineistoja säilytetään Tampereen yliopistossa 3 vuotta, minkä jälkeen tehdään arvio siitä, onko aineisto vielä tarpeellista vai voidaanko se hävittää. Tämä arvio toistetaan aina kolmen vuoden välein aineiston hävittämiseen asti.

Tutkimuksen rahoittajatahot

Tutkimuksen toteuttajana toimii Journalistisen kulttuurin edistämissäätiön (JOKES) rahoittama *Journalistien häirintä ja sen vaikutukset ammattikunnassa* -tutkimusprojekti.

Vapaaehtoisuus

Tutkimukseen osallistuminen on täysin vapaaehtoista. Osallistumisen keskeyttäminen on mahdollista missä tahansa lomakkeen täyttämisen vaiheessa, eikä vain osittain täytettyjä tutkimuslomakkeita käytetä tutkimuksessa.

On kuitenkin syytä huomioda, että osallistumisen peruuttaminen vastausten tallentamisen jälkeen ei estä annettujen tietojen käyttämistä tutkimuksessa. Koska vastaukset ovat nimettömiä, tutkijoilla ei ole mahdollisuutta tunnistaa ja poistaa järjestelmään tallennettuja vastauksia jälkikäteen.

Tutkimuksesta tiedottaminen

Tutkimuksen tulokset raportoidaan pääasiallisesti suomen- ja englanninkielisissä tieteellisissä julkaisuissa.

Lisäksi tutkittavat saavat tutkimuksen tuloksista tietoa *Journalisti*-lehden aihetta käsittelevän artikkelin ja muiden tiedotusvälineiden välityksellä.

Tietoja on tutkimuksen etenemisestä ja tuloksista on mahdollista saada myös ottamalla henkilökohtaisesti yhteyttä vastuututkija Ilmari Hiltuseen puhelimitse 050 509 9034 tai sähköpostitse ilmari.hiltunen@tuni.fi.

Materiaalin käyttäminen muuhun kuin tutkimuskäyttöön ja materiaalin käyttäminen jatkotutkimukseen

Kyselyn vastausaineistoa, josta tutkijat ovat poistaneet mahdolliset suorat tunnistetiedot, tarjotaan rajoitetusti myös *Journalisti*-lehden aihetta käsittelevässä journalistisessa työssä käytettäväksi. Tämä aineisto voi sisältää epäsuoria tunnistetietoja ja niiden yhdistelmiä. Kerättyjä taustatietoja ei luovuteta lehdelle. Myös materiaalin journalistisessa julkistamisessa pyritään kaikin tavoin siihen, ettei yksittäinen vastaaja ole tunnistettavissa epäsuorien tunnistetietojen tai niiden yhdistelmien avulla. Tämä osuus aineistosta hävitetään, kun sillä ei katsota enää olevan käyttöä journalistisessa tarkoituksessa.

Tutkimusaineistoa voidaan myös käyttää jatkotutkimukseen, kuten seurantatutkimukseen painostuksen ja uhkailun yleisyydestä suomalaisten journalistien keskuudessa. Kaikessa

jatkotutkimuksessa ja aineiston myöhemmässä tutkimuskäytössä noudatetaan edellä kuvattuja linjauksia aineiston tietosuojaan ja käyttöön liittyen.

Lisätiedot

Pyydämme teitä esittämään kysymyksiä tutkimuksesta vastuututkija Ilmari Hiltuselle puhelimitse +358 50 509 9034 tai sähköpostitse ilmari.hiltunen@tuni.fi.

Tutkimusryhmä

Ilmari Hiltunen

Tutkijatohtori
Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta
Tampereen yliopisto

Aleksi Suuronen

Väitöskirjatutkija
Yhteiskuntatieteiden, kauppätieteiden ja oikeustieteiden tiedekunta
Åbo Akademi

Reeta Pöyhtäri

Yliopistotutkija
Informaatioteknologian ja viestinnän tiedekunta
Tampereen yliopisto